

Generalstrejkens historiska nödvändighet

Albert Jensen

1907

Från reformistiskt håll beskyller man ofta revolutionärerna att se bort från den ekonomiska samhällsutvecklingen och icke minst riktas denna beskyllning mot generalstrejksvännerna. Sannt är måhända, att mot en del generalstrejksvännerna en sådan beskyllning kan synas ha fog för sig, nämligen emot dem, vars uppfattning om samhällsförhållandena är baserad på en rent idealistisk världsuppfattning och som sålunda icke tillskriva de materiella förhållandena den betydelse som vi materialister göra. Men den ekonomiska utvecklingen ställer själv om att även dessa generalstrejkare icke kunna lämna kontakten med densamma. Och för övrigt torde beskyllningen i detta avseende med lika stort fog kunna vändas mot de socialdemokratiska reformisterna som drömma om att kunna omvandla samhällets ekonomiska struktur genom politiskt-parlamentarisk reformerande demokrati, utan att beräkna huruvida den ekonomiska utvecklingen tar sådana former att de »demokratiska reformerna» bli betydelselösa.

Låt oss kasta en hastig blick på den ekonomiska utvecklingen.

Hittills ha arbetarna haft relativt lätt att vinna segrar i den dagliga klasskampen, kampen mellan kapital och arbete. Men så kommer det icke att förbli, ty en tilltagande tendens till hätskhet och intensitet i kampen kan spåras, trots allt. Till detta bidrager särskilt tvenne mäktiga faktorer.

Genom kapitalets koncentring till trustokrati och karteller kommer den vanliga lönestriden att vidgas och omfatta allt väldigare arbetareskaror. Låt oss exemplifiera med sockertrusten.

Förr kunde arbetarna genomföra en separat lönerörelse på vilken sockerfabrik som helst. Efter trustbildningen blir detta omöjligt. Låt oss antaga att man vid en viss fabrik ville företaga en lönerörelse, som icke föll trusten i smaken. Arbetarna gingo i strejk. Trusten stänger fabriken och höjer produktionen på de övriga fabrikerna med den stängda fabrikens samlade produktmassa.

På detta sätt behöver icke trusten lida förlust genom minskad produktion och fabriken stängning betyder icke så mycket. Arbetarna skulle få gå i strejk så länge det behagade dem.

Om arbetarna vilja genomföra någon lönerörelse tvingas de därför att låta denna omfatta alla fabrikerna, stoppa hela produktionen, ty först då tillfogade man trusten så stor förlust, att den måste böja sig för arbetarnes krav.

Sammanledes om trusten ville företaga någon separat lönesättning vid någon viss fabrik, tvingades arbetarna att möta detta med ekonomisk kamp, strejk över hela linjen.

På samma sätt verkar också kapitalisternas organisation i kampföreningar. Kapitalisterna ha av arbetarna lärt sig solidaritetens och sammanhållningens ofantliga betydelse för sin existens som klass och de ha tillägnat sig detta vapen, sammanslutit sig i fasta, kapitalstarka organisationer. När en gång deras solidaritet blivit lika stark som arbetarnes, då bli de en farlig makt. De besitta då icke allenast solidaritetens vapen - som är arbetarnes enda - utan också det slagsvärd som heter: väldiga, kapitaliserade kampfonder. Kapitalisterna komma att bli en oerhört stark makt. Och styrka ger mod och stridslust. Från defensiven kommer man att mycket lätt övergå till offensiven.

Dessa kapitalistsammanslutningar komma att verka dithän, att konflikterna växa i omfång. Blir det en strejk lockoutar man hela arbetsstyrkan inom en bransch. Vi ha åtskilliga exempel i detta avseende och senast ha vi sett huru redarna hållit på att organisera sig internationellt för att i internationell kamp möta transportarbetarna.

Således: både de kapitalistiska produktionsföretagens koncentring bort till trustokrati, som är en historisk nödvändighet, och kapitalisternas sammanslutningar i kamporganisationer tillspetsar den dagliga klasskampen, kampen mellan kapital och arbete. De verka dithän att konflikterna växa i omfång och intensitet. I stället för den begränsade lilla lokala konflikten, träder nu den hela yrket eller industribranschen omfattande strejken eller lockouten. Och härifrån kommer man med logisk nödvändighet att fortsätta till allt väldigare jättekonflikter.

Snart nog komma dessa jättekonflikter att resas på sådana verksamhetsfält, som inverka på hela samhällets ekonomiska liv. Om exempelvis det internationella redareförbundet skulle våga en dust med transportarbetarna, så skulle denna kraftmätning få oerhörda följder. Transporten avstannade, såväl införsel som utförsel. Kollagren togo snart slut. Råmaterialen likaså. I saknad av råmaterial till bearbetning och kol till maskindriften, skulle det snart bli en oerhörd stagnation inom den produktiva verksamheten. Den ena driftens stoppande följde på den andra. Arbetarna kastas på gatan. Masseländet växer i oroväckande grad. Den revolutionära stämningen stiger till maximum och kulminerar i en revolt om icke fred slutes ögonblickligen.

Dessa äro de följder som den kapitalistiska utvecklingen medför och som generalstrejksvännen alls icke förbiser men som väl den fanatiska parlamentspolitikern tror sig kunna förhindra genom borgerliga reformer, genom »samregering» och »reformerande demokrati.»

Det är således snarare parlamentarikern än generalstrejksvännen, som bortser från den ekonomiska utvecklingen. Denna ekonomiska utveckling kunna vi icke stoppa, icke för en dag, icke en timme, icke en minut. Den går sin obevekliga gång framåt, utan hänsyn till småborgerliga drömmier om social fred, eller »samregering.» Och denna utveckling sätter med en obeveklig nödvändighet masskonfliktens vapen i händerna på de båda kämpande parterna, på klasserna som stå emot varandra, de besittande och de obesutna.

Masskonflikten, masstrejken å ena sidan och masslockouten å andra sidan, kommer således att framträda som den vanliga formen för klasskampen. Den kommer att göra arbetarne vana vid hanterandet av detta vapen, revolutionera sinnena, förbereda marken för den slutliga uppgörelsen, och slutligen kommer på ett visst stadium, den revolutionära generalstrejkskampen att bli en följd av den under någon konflikt uppstående situationen. *Generalstrejken kommer således att framspringa ur den ekonomiska utvecklingen och den dagliga klasskampens erfarenhet.*

Det Anarkistiska Biblioteket

Albert Jensen
Generalstrejkens historiska nödvändighet
1907

Tidningen Brand #12 1907

sv.anarchistlibraries.net